
Notiser

NYHETER

Menns dødelighet og kvinners utdanning

I en svensk studie har man undersøkt hvordan utdanningsnivå, sosial klasse, status og inntekt påvirker egen og partners mortalitet (J Epidemiol Community Health 2009; 63: 992–8). Ved å undersøke registerdata analyserte forskerne disse variablene blant 1,5 millioner svensker i alderen 30–59 år i 1990.

Mortaliteten hos både menn og kvinner påvirkes av kvinners utdanning samt av menns inntekt. For menn var ektefellens utdanning viktigere for mortaliteten enn egen utdanning når mannens sosiale klasse var inkludert i analysen. Menns utdanningsnivå betyr mindre for mortaliteten hos kvinnene. Menns sosiale status betydde mer for ektefellens mortalitet enn kvinnenens egen karriere.

Telefonrådgivning for røykeslutt

I en metaanalyse ble effekten av telefonrådgivning til hjelp for røykeslutt vurdert (Cochrane Database Syst Rev 2009; nr. 3: CD002850). Endepunktet var røykeslutt etter minst seks måneder.

Blant røykere som kontaktet hjelpetelefoner og ble randomisert til multiple rådgivningsavtaler, var det flere som sluttet å røyke ($n = 24\ 000$, RR for røykeslutt ved seneste oppfølgingstidspunkt 1,37). I undergruppen av studier som kun tilbød 1–2 telefonkonsultasjoner, så man liten effekt av intervensjonen.

Hjertesykdom etter kreftbehandling

Hjertetoksisitet kan være en betydelig komplikasjon både under og etter kreftbehandling. Nå har amerikanske forskere undersøkt forekomst av kardiovaskulær sykdom hos langtidsoverlevende pasienter med kreft i barne- og ungdomså (BMJ 2009; 339: b4606).

I en retrospektiv studie ble 14 354 pasienter med kreftdiagnose før 21 års alder sammenliknet med en søskengruppe. Kreftpasientene hadde en økt risiko for hjertesvikt, myokardinfarkt, perikardsykdom og klaffefeil, og dette ble observert så sent som 30 år etter behandling. Risikoen var økt etter lavere eksponering av antrasykliner og radioterapi enn tidligere observert.

Vanskelig å forebygge posttraumatisk stressforstyrrelse

Tidligere studier har vist at én individuell psykologisk debriefing etter en traumatisk opplevelse ikke har noen forebyggende effekt mot posttraumatisk stressforstyrrelse (Cochrane Database Syst Rev 2009; nr. 3: CD006869).

Det ble heller ikke vist noen forebyggende effekt ved bruk av flere psykologiske behandlinger de tre første månedene etter traume, ifølge en metaanalyse av randomiserte kontrollerte studier med totalt 479 pasienter. I gruppen som mottok intervensjon, var det heller en tendens til økt rapportering av symptomer på posttraumatisk stressforstyrrelse 3–6 måneder etter den traumatiske hendelsen.

Publisert: 11. februar 2010. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.